

DEPARTAMENTUL
PENTRU ENERGIE

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Registry
Rue de la Loi/Wetstraat 200
1049 Bruxelles/Brussels
Belgique/ Belgie

Subiect: Ajutor de stat SA.34947 (2013)/C) (ex 2013/NO _ Contract de investiții (denumit anterior contract de compensare a diferențelor) pentru noua centrală nucleară de la Hinkley Point C.

Comentariile DEPARTAMENTULUI PENTRU ENERGIE DIN GUVERNUL ROMÂNIEI, în conformitate cu articolul 108(2) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene

Stimați Domni,

Documentul anexat reprezintă poziția Departamentului pentru Energie, din cadrul Guvernului României, în conformitate cu articolul 108(2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu privire la subiectul Ajutor de stat SA.34947 (2013)/C) (ex 2013/NO _ Contract de investiții pentru noua centrală nucleară de la Hinkley Point C, Marea Britanie).

Cu stimă.

Răzvan Eugen NICOLESCU

Ministru delegat pentru energie

**Ajutor de stat SA.34947 (2013)/C) (ex 2013/NO _ Contract de investiții
(denumit anterior contract de compensare a diferențelor) pentru noua
centrală nucleară de la Hinkley Point C**

**COMENTARIILE DEPARTAMENTULUI PENTRU ENERGIE DIN GUVERNUL
ROMÂNIEI ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 108(2) DIN TRATATUL
PRIVIND FUNCȚIONAREA UNIUNII EUROPENE**

Obiectivul general al sectorului energetic din România, ca Stat Membru al Uniunii Europene, îl constituie satisfacerea necesarului de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la prețuri suportabile pentru consumatori, în condiții de competitivitate, calitate și siguranță în alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Având în vedere necesitatea decarbonizării sectorului de producere a energiei, care presupune înlocuirea capacităților învechite cu unele noi, eficiente, bazate pe tehnologii cu emisii reduse de carbon, într-o perspectivă relativ apropiată, România se va confrunta cu un deficit de putere, cu tendințe clare de adâncire după 2020–2025.

Pentru atingerea obiectivelor de energie și mediu, în care asigurarea securității în aprovizionarea cu energie la un preț suportabil la consumatorii finali și revitalizarea industriei autohtone (în linie cu noile obiective de re-industrializare ale Uniunii Europene) reprezintă o prioritate, România merge pe un scenariu energetic care presupune un mix diversificat, bazat pe utilizarea eficientă a resurselor energetice interne.

Recentele evenimente din regiune de la granița estică a Uniunii Europene reprezintă amenințări severe la securitatea energetică, atât a zonei Europei Centrale și de Est, având o dependență semnificativă de gazul natural importat din Rusia, cât și a întregii Uniuni Europene, impunându-se măsuri de revitalizare a investițiilor energetice și maximizarea utilizării resurselor energetice existente în cadrul Uniunii sau provenind din zone sigure ale globului. Experiența istorică arată că acest gen de evenimente au o anume periodicitate și previzibilitate, consistente cu durata rezonabilă a prognozelor energetice și în consecință strategiile energetice naționale și unionale vor trebui să le aibă în vedere.

În acest context, la nivelul Statelor Membre, ale căror prerogative nu trebuie puse la îndoială, guvernele sunt obligate să ia decizii strategice care să adreseze diversele provocări energetice, decizii care nu trebuie puse sub semnul întrebării de către Comisia Europeană, independent de instrumentele utilizate pentru atingerea acestora. În cazul Statelor Membre care se află la granița Uniunii Europene, cum este cazul României, este important ca sistemul energetic să fie unul solid, independent de resursele din import și să asigure un preț al electricității competitiv pentru a nu conduce la relocarea industriei autohtone.

Pentru îndeplinirea acestor deziderate, în condițiile crizei economice actuale, sunt necesare măsuri care să vizeze asigurarea finanțării și stimularea realizării proiectelor energetice din domeniul producerii de energie electrică, creșterea

DEPARTAMENTUL PENTRU ENERGIE

eficienței energetice, și promovarea de proiecte care să conducă la decarbonizarea sectorului energetic prin stimularea investițiilor în dezvoltarea surselor de energie inovatoare, precum energia nucleară, hidro, regenerabilă, etc. Aceste investiții au impact economic benefic pe termen lung, conducând la revitalizarea industriei autohtone și la crearea de noi locuri de muncă, în cadrul preocupărilor Guvernului privind reindustrializarea și eficientizarea economiei naționale, armonizate cu tendințele actuale ale Uniunii Europene. În acest context, România consideră energia nucleară ca o opțiune viabilă în adresarea obiectivelor energetice comune ale Uniunii Europene, care poate contribui la îndeplinirea acestor obiective.

Pentru a crește atractivitatea și susține investițiile în tehnologii cu emisii scăzute de carbon, cu capital intensiv, sunt necesare atât promovarea unor mecanisme care să încurajeze investițiile respective cât și modificări structurale ale pieței de energie, asigurându-se astfel diminuarea riscurilor investițiilor pe termen lung în sectorul energetic și răspunzând solicitărilor investitorilor de a li se garanta recuperarea investiției, cunoscut fiind faptul că stabilitatea și predictibilitatea sunt elemente cheie pentru orice investitor.

Din analizele efectuate și rezultatele comparative ale scenariilor energetice pentru România, rezultă că varianta scenariului energetic optim, care răspunde cel mai bine cerințelor de acoperire a deficitului de putere al României după anul 2020, de utilizare a resurselor interne și a infrastructurii naționale existente, este cel care include creșterea capacității energetice a centralei nucleare de la Cernavodă cu încă două unități nucleare și prelungirea duratei de operare a Unităților 1 și 2, aflate în operare, dezvoltarea proiectului centralei hidro de pompaj Tarnița – Lăpușești, precum și a altor proiecte hidroenergetice mari care urmează a se dezvolta pe cursul Dunării, continuarea utilizării energiilor regenerabile și altor tehnologii inovatoare, cum ar fi captarea și stocarea cărbunelui, când acestea vor deveni viabile din punct de vedere tehnic și comercial.

Proiectele energetice se gândesc pe termen lung întrucât sunt caracterizate de necesar semnificativ de capital și durate lungi de implementare, dar beneficiile pe care acestea le aduc în economie pe termen foarte lung sunt considerabile, în plan tehnico-economic, social și educațional.

Avem convingerea că o condiție importantă a integrării pieței interne este reducerea decalajelor economice între Statele Membre mai puțin dezvoltate și cele dezvoltate. Acest proces nu poate avea loc fără dezvoltarea de investiții puternic generatoare de locuri de muncă. Din păcate, piața actuală de electricitate atât la nivelul României, cât și al Uniunii Europene reprezintă o frână în realizarea investițiilor în proiecte mari de infrastructură noi, precum sunt centralele nucleare și/sau alte capacități de producere cu conținut redus de carbon.

În acest context, se impune necesitatea securizării investițiilor mari de infrastructură energetică prin mecanisme suport, bazate pe principiile pieței libere de energie și cu respectarea reglementărilor europene privind competiția și ajutorul de stat, aplicabile tuturor formelor de producere a energiei electrice, în condițiile țintelor ambițioase ale Uniunii Europene în domeniul energiei, în etapa 2030 cu perspectiva până în anul 2050.

DEPARTAMENTUL
PENTRU ENERGIE

De aceea, apreciem că sunt necesare modificări structurale ale pieței de energie pentru a răspunde riscurilor investițiilor pe termen lung în sectorul energetic, semnalând necesitatea introducerii legislației de reformă a pieței de energie electrică, prin care să se promoveze investițiile în tehnologii inovatoare, în condiții de costuri minime, prin mecanisme/instrumente pretabile Statelor Membre care se bazează pe un mix energetic diversificat, așa cum este cazul României și care să conducă totodată la prețuri accesibile pentru consumatori.

România deja a demarat un proces de consultare cu actorii importanți din piața de electricitate (producători de energie clasică, de energie regenerabilă, consumatori energointensivi, autorități de reglementare, etc.) în vederea agreării unor măsuri de reformă a cadrului de reglementare în domeniul electricității prin care să se garanteze investițiile în tehnologii curate și prin care să se mențină competitivitatea industriei autohtone.

Astăzi sunt dezvoltate instrumentele necesare care pot adresa efectele eșecului piețelor de electricitate (*market failure*), cum este de exemplu contractul de compensare prin diferență, propus pentru realizarea centralei nucleare Hinkley Point C din Marea Britanie. România este interesată de un asemenea instrument, pe care îl susține în cadrul procesului de consultare, lansat de către Comisia Europeană pe acest subiect.

Este de menționat faptul că acest mecanism are avantajul, față de sistemul certificatelor verzi practicat în prezent exclusiv pentru energiile regenerabile, compensării în situațiile în care producătorul obține în piață prețuri peste prețul de referință, echilibrând perioadele în care acesta este subvenționat.